

**ZNEČISTENIE ÚZEMÍ spôsobené
mimoriadnym zhoršením vôd
19.06. - 21.06.2019
Piešťany**

Mimoriadne zhoršenie kvality vôd alebo mimoriadne ohrozenie kvality vôd (ďalej len „mimoriadne zhoršenie vôd“) je náhle, nepredvídané a závažné zhoršenie alebo závažné ohrozenie kvality vôd spôsobené vypúšťaním odpadových vôd alebo osobitných vôd bez povolenia alebo spôsobené neovládateľným únikom znečisťujúcich látok, ktoré sa prejavujú najmä zafarbením alebo zápachom vody, tukovým povlakom, vytváraním peny na hladine, výskytom uhynutých rýb alebo výskytom znečisťujúcich látok v prostredí súvisiacom s povrchovou vodou alebo podzemnou vodou

Ten, kto zistí príznaky mimoriadneho zhoršenia vôd, je povinný bez zbytočného odkladu spôsobom podľa miestnych pomerov ohlásiť túto skutočnosť Slovenskej inšpekcii životného alebo okresnému úradu, alebo na jednotné európske číslo tiesňového volania 112, alebo obci, alebo správcovi vodného toku.

Okresný úrad, obec, správca vodného toku a koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému odovzdajú prijaté hlásenie neodkladne inšpekcii. Inšpekcia preberá hlásenie o mimoriadnom zhoršení vôd od pôvodcu mimoriadneho zhoršenia vôd a od toho, kto zistí príznaky mimoriadneho zhoršenia vôd, ako aj hlásenia oznámené podľa § 41 ods. 3. Pri pochybnostiach, či ide o mimoriadne zhoršenie vôd, rozhodne inšpekcia.

Stále pracovisko Nitra, odbor inšpekcie ochrany vôd

- telefón: **037/ 651 37 71** fax: **037/ 651 37 19**
- 24 hodinová služba – telefón: **0903 770 163**

okresy: Nitra, Nové Zámky, Levice, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce, Trnava, Galanta, Hlohovec, Bánovce nad Bebravou, Piešťany, Partizánske,

Mimoriadne zhoršenie kvality vôd (MZV) na vodnom toku Trnávka

Mimoriadne zhoršenie vôd na inšpekciu telefonicky oznámilo KR HaZZ Trnava, ktorému ohlásil starosta obce Majcichov, že vo vodnom toku Trnávka tečie znečistená voda a bol spozorovaný veľký úhyn rýb. Inšpekcia vykonala v súčinnosti s pracovníkom povodia ohliadku vodného toku, ktorou bolo zistené, že z výustného objektu ČOV Zeleneč vyteká značne znečistená odpadová voda.

Znečistený bol úsek vodného toku Trnávka v dĺžke cca 6,5 km od vyústenia ČOV po ústie s Dudváhom. Počas riešenia MZV boli pracovníkom povodia odobraté 3 bodové vzorky (z výustného objektu ČOV Zeleneč, 10 m nad výustným objektom a 10 m pod výustným objektom). Pôvodca MZV bol počas riešenia MZV identifikovaný. Inšpekcia vydala pôvodcovi MZV príkaz na neodkladné vykonanie bezprostredných opatrení, na zamedzenie ďalšieho znečisťovania vodného toku Trnávka.

V priebehu riešenia MZV, boli inšpekcie doručené protokoly rozborov odobratých vzoriek vody z toku Trnávka, s nasledovnými výsledkami:

ukazovateľ (mg/l)	koncentrácia (mg/l)				Povolené rozhodnutím OŠVS z výustu ČOV
	zistená				
	10 nad výustom ČOV	z výustu ČOV	10 m pod výustom ČOV		
CHSK _{cr}	13,5	4224,0	4272,0	90,0	
BSK ₅	-	-	-	15,0	
NL	7,7	3168,0	3572,0	20,0	
Amoniakálny dusík	0,02	23,00	23,50	5,0	
Celkový dusík	6,98	268,20	63,20	10,0	
Celkový fosfor	0,080	97,600	95,900	1,0	

Inšpekcia na základe uvedených informácií skonštatovala, že v dôsledku náhleho, nepredvídaného úniku čistiarenských kalov z ČOV Zeleneč do povrchového toku Trnávka, v r.km 4,842 došlo k mimoriadne zhoršeniu kvality vody, ktoré sa prejavilo, úhynom rýb, sfarbením vody v toku /znečistená odpadová voda čistiarenským kalom/ a typickým čistiarenským zápachom ú po splaškoch/.

V rámci riešenia MZV inšpekcia ustanovila pracovnú skupinu a vydala pôvodcovi MZV príkazy na vykonanie opatrení na zneškodnenie mimoriadneho zhoršenia vôd, ako aj opatrenia na odstránenie jeho škodlivých následkov:

- Zamedziť ďalšiemu úniku nevyčistených odpadových vôd.
- Vypracovať popis udalostí a priebeh vykonávaných prác a úkonov na ČOV Zeleneč.
- Uhradiť správcovi toku SVP, š.p., OZ Piešťany, náklady na odber, dopravu vzoriek povrchových vôd odobratých v súvislosti s riešením MZV do laboratória a na vykonanie ich analýz.

RIEŠENIE MZV, DOPRAVNÁ NEHODA - DOLNÉ SALIBY

MZV nahlásili SP Nitra OIOV inšpektori OIOV Bratislava. V hlásení uviedli, že na ceste medzi obcami Dolné Saliby a Kráľov Brod, došlo k dopravnej nehode kamióna. Pri nehode sa poškodila cisterna a do okolia unikla motorová nafta. Inšpekcia riešením MZV zistila, že na terén uniklo 14 135 litrov motorovej nafty.

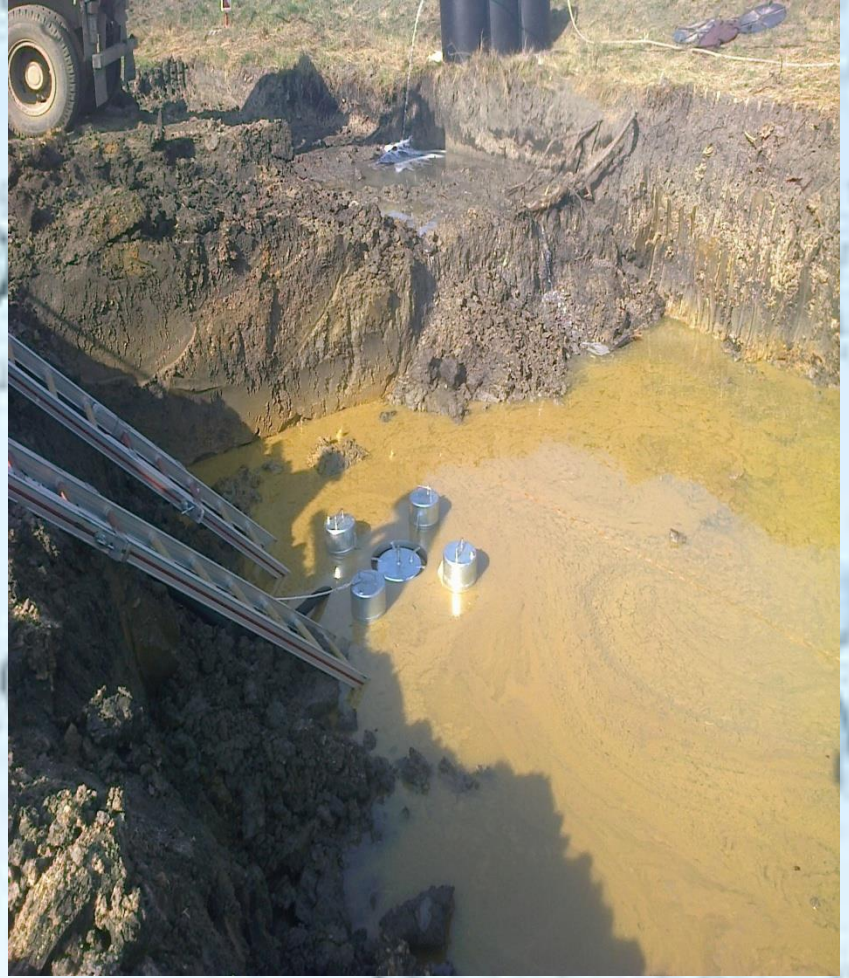
Odstraňovanie kontaminovanej zemi bolo vykonávané v dňoch 12.3.2014, 13.3.2014, 14.3.2014 a v dopoludňajších hodinách dňa 15.3.2014. Výkopové práce boli riadené pokynmi hydrogeológov. Spolu bolo odvezených na skládku NO Košúty na dekontamináciu 990,88 t zemi. Kontaminovaná zemina bola odstránená v dĺžke cca 60 x 8 m do hĺbky cca 2 m.

Pri odstraňovaní kontaminovanej zeminý v hĺbke cca 1,8 m, bola narazená hladina podzemnej vody.

Olejový separátor REO AMOS, typ 110 je mobilné zariadenie, ktoré slúži na zber ropných látok z hladiny.

Výkopová jama bola zavezená čistou zeminou v množstve cca 450 m³ a podľa pokynov hydrogeológov bol nechán odkrytý úsek veľkosti cca 7x8 m. Na odkrytý úsek boli aplikované sorbčné podušky, ktoré absorbovali zvyšky ropných látok.

Obsah ropných látok vo vode výkopu klesol z pôvodných cez 1 000 mg/l na 2,3 mg/l. Kontrolu vyťažnosti kontaminovanej zeminy vykonali hydrogeológovia odbermi vzoriek zemín z dna a stien výkopu. Analýzy potvrdili, že sa odstránila takmer všetka kontaminovaná zemina. Kontrola sanácie podzemnej vody bola vykonaná vybudovaním monitorovacích vrtov okolo výkopu. Obsah ropných látok v podzemnej vode odobratej z nich bol pod 1 mg/l, teda pod intervenčné kritérium. Obsah nad 1 mg/l bol v podzemnej vode sondy DS-4, pod JZ okrajom výkopu a v zemine strednej časti výkopu – len NELUV – 1,12 mg/l. Záverom je teda možné konštatovať, že podstatná časť znečistenia zemín a podzemnej vody bola odstránená. Zostatkové znečistenie zemín a podzemnej vody sa bude riešiť fytoremediáciou v priebehu cca 2 rokov. Na kontaminovanom území – plocha cca 50 x 10 m bola vysiatá ďateľina, ktorej koreňový systém je schopný rozkladať ropné látky (typ alfa alfa). Kontrola úspešnosti sanácie bola overovaná odbermi vzoriek podzemnej vody z existujúcich sond a z dvoch sond, ktoré sa vybudovali vo vzdialenosti cca 50 m od výkopu v smere prúdenia podzemnej vody. Vplyv zostatkového znečistenia na životné prostredie bol posúdený analýzou rizika, ktorá bola súčasťou správy z geologického prieskumu životného prostredia.

V rámci riešenia MZV inšpekcia ustanovila pracovnú skupinu a vydala pôvodcovi MZV príkazy na príkazy na vykonanie opatrení na zneškodnenie znečistenia vôd a odstránenie jeho škodlivých následkov:

- Zabezpečiť zneškodnenie kontaminovanej zeminy oprávnenou organizáciou v zmysle zákona o odpadoch.
- Vykonať posúdenie vplyvu úniku znečisťujúcich látok na zložky ŽP – hydrogeologický prieskum, odbornou organizáciou
- Uviest' zasiahnuté miesto MZV do pôvodného stavu
- • Po ukončení odstraňovania následkov MZV doručiť SIŽP, OIOV, SP Nitra správu o riešení MZV aj s vyhodnotením škôd a nákladov potrebných na odstránenie následkov

- **Vyčíslenie výšky škôd a nákladov pri zneškodňovaní a odstraňovaní následkov MZV**
- Vyčíslené náklady pôvodcom MZV boli: **93 028,66 Eur** / údaj poskytol pôvodca MZV na základe faktúr /

- V obidvoch uvedených prípadoch MZV bola príslušnými okresnými úradmi posudzovaná aj environmentálna škoda podľa zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ